

Orodja v postopku ugotavljanja in vrednotenja neformalno in priložnostno pridobljenega znanja odraslih

Vera Mlinar

Andragoški center Slovenije

01 5842 588, vera.mlinar@acs.si

Vloga metod in orodij v postopkih UVNPZ

V postopkih vrednotenja ugotavljamo razvitost posameznikovih kompetenc, **način ugotavljanja pa je odvisen od:**

- namena izvajanja postopkov,
- ciljne skupine,
- vrste kompetenc, ki jih vrednotimo,
- usposobljenosti izvajalcev postopkov,
- orodij, ki jih v postopkih vrednotenja uporabljamo.

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014

Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Inštitut za izobraževanje odraslih

Naložba v vašo prihodnost
Ustanova za vseživljensko izobraževanje
Inštitut za izobraževanje odraslih

Vloga metod in orodij v postopkih UVNPZ

Orodjem je potrebno nameniti posebno pozornost zaradi:

- odraslih, z različnimi delovnimi in življenjskimi izkušnjami,
- oseb brez formalne listine, ki kompetence težko dokazujejo in jih ustrezno uveljavljajo,
- nelagodja odraslih ob dokazovanju znanj, spretnosti in kompetenc,
- podoživljanja osebnih neuspehov iz šolskih dni,
- spodbujanja dejavne vloge kandidatov v postopkih

UVNPZ.

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014

Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Inštitut za izobraževanje odraslih

Naložba v vašo prihodnost
Operativni program Evropskega
sklona za inovativno
raziskavo

Metode in orodja razvita v okviru projekta

Metode:

- Uvodni pogovor
- Biografska metoda
- Elektronski portfolijo (eP)

Orodja:

- Vprašalnik za ugotavljanje in vrednotenje ključne kompetence učenje učenja
- Vprašalnik za ugotavljanje in vrednotenje kompetence načrtovanje kariere
- Vprašalnik o vsakdanjih aktivnostih
- Vprašalnik in smernice za vrednotenje kompetence digitalna pismenost

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014

Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Inštitut za izobraževanje odraslih

Naložba v vašo prihodnost
Operativni program Evropskega socialnega sklada

Elektronski portfolijo

Pri oblikovanju portfolija smo izhajali iz njegove večplastne vloge, in sicer:

- izkazovanje kandidatovih učnih dosežkov na osebni ravni,
- reflektivna narava omogoča kandidatu ozavestiti znanje, spretnosti in kompetence,
- sistematična ureditev kandidatovih dosežkov,
- zviševanje in utrjevanje samozavesti in samopodobe kandidata,
- vrednotenje lastnih učnih dosežkov in spodbujanje k nadaljnjemu učenju ter samostojnemu načrtovanju.

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014

Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragogični center Republike Slovenije
Inštitut za izobraževanje odraslih

Naložba v vašo prihodnost
Opomba: Republika Slovenija, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Vloga svetovalca pri izdelavi eP kandidata

Vloga svetovalca je pomembna, in sicer mora svetovalec:

- dobro poznati platformo in njene temeljne značilnosti,
- dobro poznati temeljne namene uporabe portfolija,
- poznati značilnosti dobrih dokazil,
- obvladati rabo informacijsko komunikacijske tehnologije,
- obvladati temeljna načela informiranja in svetovanja ter poznati različne načine svetovalnega dela,
- biti usposobljen za ustrezno motiviranje in delo s posamezniki iz ranljivih skupin.

Platformo za oblikovanje elektronskega portfolija, ki je trenutno razvita, uporabljajo kandidati ob strokovni pomoči svetovalca.

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014

Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Inštitut za izobraževanje odraslih

Nalozba v vašo prihodnost
Opomba: ta besedilo vsebuje besedilno
opisno sliko

Elektronski portfolijo – praktične izkušnje v projektu

SVETOVANJE PRI OBLIKOVANJU PORTFOLIJA – KANDIDATI (N=498)

Ocena	Število kandidatov	% od N=498
Zelo zadovoljen	253	50,80
Zadovoljen	205	41,17
Zelo nezadovoljen	2	0,40
Nezadovoljen	10	2,01
Ne morem se odločiti	26	5,22
Brez odgovora	2	0,40

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014

Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Naložba v vašo prihodnost
OPRAVA IZOBRAŽEVANJA, IZOBRAŽEVANJE
INŠPICIJSKI SLUŽBA

Elektronski portfolijo – praktične izkušnje v projektu

OCENA ELEKTRONSKEGA PORTFOLIJA– SVETOVALCI (N=22)

Ocena	Število svetovalcev	Utemeljitev ocen (niti niti, neuporaben, popolnoma neuporaben)
Zelo uporaben	8	<ul style="list-style-type: none"> - za kandidate s slabo razvito digitalno kompetenco neuporaben (2x) - elektronski portfolijo je nepregleden (1x) - odziv kandidatov ni bil dober – strah pred zlorabo podatkov (1x) - neuporaben pri ciljni skupini 50+ in nizko izobraženih (1x)
Uporaben	9	
Niti niti	4	
Neuporaben	1	
Popolnoma neuporaben	0	

Razvijamo temeljne zmožnosti odraslih in odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014
Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Inštitut za izobraževanje odraslih

Nalozba v vašo prihodnost
Evropski sklad za regionalni razvoj
Operativni program Infrastruktura in prevozi

Elektronski portfolijo – praktične izkušnje v projektu

VEČ KANDIDATOV JE IZDELALO PAPIRNI PORTFOLIJO KOT ELEKTRONSKEGA–
SVETOVALCI (N=22)

Ocena	Število svetovalcev
Popolnoma drži	6
Drži	9
Niti niti	5
Ne drži	2
Sploh ne drži	0

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014
Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Inštitut za izobraževanje odraslih

Nalozba v vašo prihodnost
Evropski sklad za regionalni razvoj
Evropski svetni sklad

Predlogi glede nadaljnjega dela na razvoju eP

SVETOVALCI

- Enostavnejša oblika portfolija. (6X)
- Več promocije in prikaza vrednosti eP za karierni načrt, predstavitev kandidatovih znanj in kompetenc. (1x)

PROJEKT - ACS

- Stalno vzdrževanje in nadgradnja obstoječe platforme (povezava z Europassom idr.).
- Spodbujanje uporabe pri vseh potencialnih kandidatih (ne glede na status in doseženo izobrazbo) in ključnih akterjih / socialnih partnerjih v postopkih vrednotenja.
- Razvoj enostavnejše oblike platforme namenjene samostojni uporabi tudi brez pomoči svetovalca.
- Povezovanje z obstoječimi/drugimi sistemi, ki uporabljajo portfolijo (zbirno mapo) za beleženje in vrednotenje kompetenc.

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014

Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Inštitut za izobraževanje odraslih

Naložba v vašo prihodnost
Evropski sklad za regionalni razvoj
Operativni program Infrastruktura in prenosni sistem

Uporabnost orodij razvitih v projektu – svetovalci (N=22)

OCENA	Popolnoma neuporabno	Neuporabno	Niti niti	Uporabno	Zelo uporabno
Uvodni pogovor	0	0	3	12	7
Biografska metoda	0	1	4	13	4
Načrtov. kariere	0	0	2	12	8
Učenje učenja	0	0	3	11	8
Vsakdanje aktivnosti	2	4	4	9	3
Digitalna pismenost	0	0	0	17	5

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014
Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenski inštitut zaAdult Education

Naložba v vašo prihodnost
Evropski sklad za regionalni razvoj
Evropski socialni sklad

Predlogi za spremembe- svetovalci

NAČRTOVANJE KARIERE

- Vprašalnik podpreti s preverjanjem in izmenjavo izkušenj (supervizijo) ter razgovorom svetovalca in kandidata ob reševanju.
- K vprašalniku dodati še nova orodja za merjenje posameznih področij te kompetence.
- Dopolnitev izpisa rezultatov po področjih z izpisom po oceni ter z izpisom glede na posamezne operativne cilje.
- Vprašanja prilagoditi več ciljnim skupinam (ne le npr. za iskalce zaposlitve).

UČENJE UČENJA

- Vprašalnik ne ustreza vsem ciljnim skupinam, zato težave pri izpolnjevanju vprašalnika ter pri interpretaciji njegovih rezultatov, potrebna uporaba tudi drugih orodij – manj izobraženi potrebujejo dodatna pojasnila posameznih kategorij v vprašalniku.
- Vprašalnik podpreti z razgovorom svetovalca in kandidata ob reševanju.
- Dodati vprašanja, ki bi preverila, ali so kandidati pripravljeni znanje deliti in prenašati na sodelavce ter vprašanja, ki bi pokazala kandidatovo težnjo po znanju.
- Vprašanja prilagoditi za namen ponovne vključitve v formalno izobraževanje.
- Samodejni izpis rezultatov vprašanj po posameznih področjih (motivacijsko, kognitivno, metakognitivno).
- Dopolnitve izpisa rezultatov po fazah učenja z izpisom po posameznih področjih ter po ocenah.
- Dopolniti le del, ki je namenjen interpretaciji, predvsem da je bolj berljiva kandidatu.

Predlogi za spremembe- svetovalci

VSAKDANJE AKTIVNOSTI

- Nujen razgovor svetovalca s kandidatom ob reševanju vprašalnika.
- Vprašalnik ne prinaša dovolj natančnih rezultatov, če ni ob reševanju le tega prisoten tudi svetovalec.
- Pri interpretaciji rezultatov ni mogoče izhajati samo iz dobljenih rezultatov, temveč je potrebno v pogovoru pridobiti še druge informacije o kandidatovem znanju, spretnostih in kompetencah.

DIGITALNA PISMENOST

- Priprava vprašalnika za vrednotenje naprednih znanj (v Excelu, Wordu ...).
- Potreben drugačen vprašalnik za potrebe zaposlenih - na željo delodajalcev.

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014

Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Inštitut za izobraževanje odraslih

Nalozba v vašo prihodnost
Evropski sklad za regionalni razvoj

Uporabljena orodja, ki bi jih priporočili drugim – svetovalci:

- prirejeni testi ECDL (2x),
- preverjanje na podlagi opisnikov – opisniki kompetenc izobraževalnih programov (2x),
- inštrument za ugotavljanje učnih povezav - vprašalniki LCI (7x),
- ISIO vprašalniki,
- vprašalniki na spletni strani ZRSZ – e-svetovanje (6x),
- vprašalniki LU (2x),
- katalogi standardov strokovnih znanj in spretnosti za NPK,
- vprašalniki o podjetnosti,
- testi za samopreverjanje ter diagnostični testi,

Uporabljena orodja, ki bi jih priporočili drugim – svetovalci:

- vprašalnik za lastno oceno komunikacijske kompetence, ki sta ga razvili univ. dipl. psihologinja in družinska terapevtka Sabina Šilc in komunikacijska trenerka Saša Einsiedler, ter vprašalnik samoocene „Kako ocenjujete svoje poslušalske sposobnosti“,
- vprašalniki za merjenje komunikacijskih sposobnosti,
- pisno in ustno preverjanje znanja slovenščine kot drugega/tujega jezika,
- obrazce za vrednotenje učinkovitega javnega nastopanja,
- orodja za vrednotenje sporazumevanja v maternem jeziku.

Razvojni izzivi

- Nadgradnja obstoječih orodij: upoštevati predloge svetovalcev / v smislu prilagoditev posameznim namenom vrednotenja, potrebam posameznih ciljnih skupin in delodajalcev.
- Razvijati nova orodja in metode za vrednotenje vseh ključnih kompetenc.
- Implementacija razvite metode opazovanja na delovnem mestu (razvita na ACS).
- Izziv je vrednotenje poklicnih kompetenc: katere metode in orodja uporabiti?
- Izziv je vzpostavljanje partnerskega odnosa med vsemi ključnimi deležniki postopka.

Razvijamo temeljne
zmožnosti odraslih in
odkrivamo skrito znanje

20. 3. 2014

Ljubljana, Hotel Plaza

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenski inštitut za Adult Education

Naložba v vašo prihodnost
Operativni program "Izobraževanje in razvoj človeških virov"
Evropski socialni sklad